

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.01.2019.- 18.01.2019.

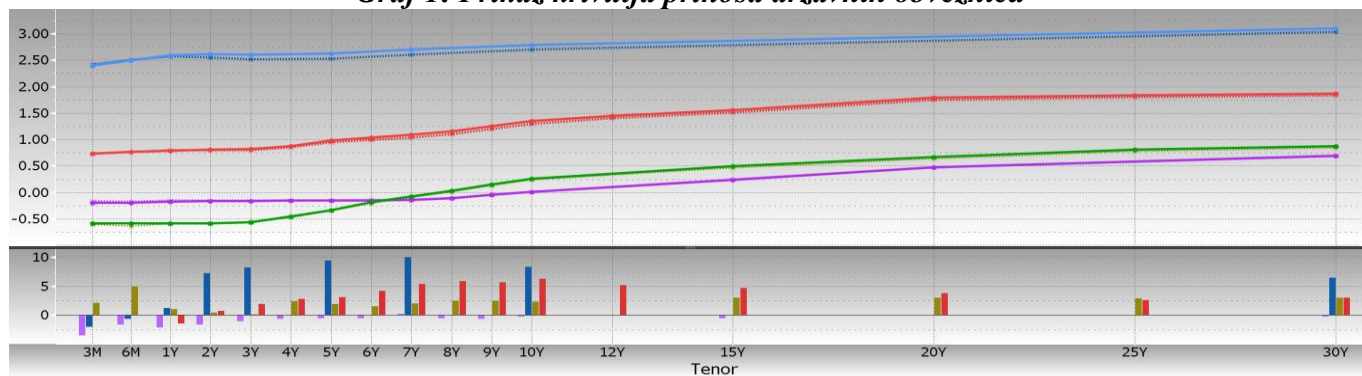
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19				
2 godine	-0,59	-	-0,58	↗	2,54	-	2,61	↗	0,81	-	0,81	→	-0,15	-	-0,17	↘
5 godina	-0,35	-	-0,33	↗	2,53	-	2,62	↗	0,95	-	0,98	↗	-0,15	-	-0,15	→
10 godina	0,18	-	0,26	↗	2,70	-	2,78	↗	1,29	-	1,35	↗	0,02	-	0,02	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	11.1.19	-	18.1.19	
3 mjeseca	-0,563	-	-0,545	↗
6 mjeseci	-0,642	-	-0,592	↗
1 godina	-0,572	-	-0,553	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.01.2019. godine (pune linije) i 11.01.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su u odnosu na prethodnu sedmicu uglavnom zabilježili blagi rast. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 12 i 25 baznih poena, pri čemu je najveći pad prinosa zabilježen kod obveznica srednjeg roka dospijeća. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je smanjena na oko 247 baznih poena. Centralna banka Italije je smanjila prognoze rasta GDP-a zemlje za 2019. godinu na 0,6%, nakon što je u decembru očekivano 1%, te je dodala da je italijanska privreda vjerovatno zabilježila kontrakciju u četvrtom kvartalu prošle godine, što je drugi mjesec zaredom i sugerise da je Italija u tehničkoj recesiji. **Njemačka privreda je, prema preliminarnim podacima, tokom 2018. godine zabilježila najniži nivo rasta u posljednjih pet godina, koji je iznosio 1,5%.** Ovim je najveća evropska privreda devetu godinu zaredom zabilježila privredni rast predvođen snažnim rastom domaće potrošnje. Ipak, evidentno je da njemački privredni rast gubi zamah pod uticajem usporenja globalne ekonomije, trgovinskih nesuglasica iniciranih politikom američkog predsjednika i povećanog rizika da će Velika Britanija na neuređen način napustiti EU.

Prema Bloombergovoj anketi o procjenama i prognozama za eurozonu, ekonomski rast u 2018. godini je iznosio 1,9%, dok se za 2019. godinu očekuje rast od 1,5%, a isti nivo rasta se očekuje i za 2020. godinu. Očekivana stopa inflacije za 2019. godinu iznosi 1,5%, što je manje od ranijih prognoza koje su navodile nivo od 1,7%. Isti izvor navodi da se za Njemačku očekuje ekonomski rast od 1,4% tokom tekuće godine,

za Francusku 1,5%, za Italiju 0,7%, a za Španiju rast od 2,2%. Prema Reutersovoj anketi, očekuje se da bi ECB mogla povećati kamatnu stopu na depozite banaka u četvrtom kvartalu ove godine na nivo od -0,20% sa trenutnog nivoa od -0,40%, te da bi referentnu kamatnu stopu početkom naredne godine mogla povećati na nivo od 0,20% sa trenutnog nivoa od 0,0%. Takođe, ekonomisti koji su učestvovali u ovom istraživanju percipiraju da je vjerovatnoća recesije u eurozoni u ovoj godini povećana, pa sada iznosi 25%, dok je u decembru vjerovatnoća recesije iznosila 20%. Predsjednik ECB-a Draghi je izjavio da privreda eurozone bilježi usporenje ekonomskog rasta, ali da ne ide ka recesiji. Naveo je da potrošnja i investicije u eurozoni bilježe rast, da je privreda eurozone i dalje podržana monetarnim stimulansima, kao i da se bilježi rast izvoza i poboljšanje stanja na tržištu rada, ali po nešto nižim stopama rasta. Prema njegovim riječima, i dalje ne postoje dokazi u smislu objavljivanja loših ekonomskih podataka ili značajnog pada povjerenja u eurozoni, koji bi uputili na dolazak recesije.

Cijene dionica Deutsche Bank AG, kao i Commerzbank AG, su protekle sedmice zabilježile značajan rast, nakon što su se na tržištu pojavile informacije da ECB preferira spajanje Deutsche Bank sa nekom drugom evropskom bankom umjesto sa njenim lokalnim konkurentom Commerzbank AG. Ovakav stav bankarskog supervizora je u skladu sa stavom izvršnog direktora Deutsche Bank Christiana Sewinga koji je, ipak, odbio da daje bilo kakve komentare prije prihvatanja bilo kakvog dogovora.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ (final.)	DEC	1,6%	1,6%	1,9%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (final.)	DEC	1,0%	1,0%	1,0%
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	NOV	-2,1%	-3,3%	1,2%
4.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	NOV	-	0,9%	0,6%
5.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	NOV	12,6	15,1	13,5
6.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	NOV	-	3,84	3,82
7.	Trgovinski bilans – Holandija (u milijardama EUR)	NOV	-	7,0	4,9
8.	Trgovinski bilans – Belgija (u milijardama EUR)	NOV	-	-1,03	0,72
9.	Tekući račun - EZ (u milijardama EUR)	NOV	-	20,3	26,8
10.	GDP – Njemačka (G/G)	2018. godina	1,5%	1,5%	2,2%
11.	Odnos deficita i GDP-a – Njemačka	2018. godina	-	1,7%	1,0%
12.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	NOV	-	2.345,3	2.335,1
13.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	NOV	-	-2,0%	1,8%
14.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	NOV	-	0,6%	2,0%
15.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	DEC	-	3,6%	3,5%
16.	Maloprodaja – Holandija (G/G)	NOV	-	4,6%	5,2%

SAD

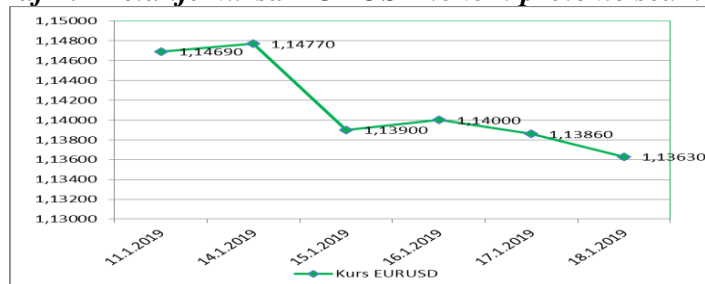
Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice bilježili rast za 7 do 9 baznih poena na sedmičnom nivou, te je inverzija krive prinosa bila prisutna samo u domenu od dvije do tri godine. Najveći rast prinosa zabilježen je krajem protekle sedmice, a doprinos tome je dalo objavljivanje pozitivnih rezultata poslovanja kompanija iz finansijskog sektora SAD, kao i jačanje optimizma da bi pregovori kineskih i američkih zvaničnika, ipak, mogli imati pozitivan ishod, odnosno rezultirati dogovorom koji bi u dužem roku mogao zadovoljiti obje strane. Ipak, veći rast prinosa je ograničen činjenicom da američki zakonodavci još uvijek nisu postigli dogovor o finansiranju federalne administracije SAD, zbog čega su pojedine institucije u SAD zatvorene već skoro mjesec dana, što predstavlja njihovu najdužu obustavu rada u istoriji SAD. Ipak, krajem protekle sedmice objavljen je preliminarni podatak o indeksu povjerenja, koji objavljuje Univerzitet iz Mičigena, a koji je tokom januara smanjen na nivo od 90,7 poena, sa prethodnog nivoa od 98,3 poena. Ovo je najniži nivo navedenog pokazatelja od kada je predsjednik SAD Trump imenovan na tu funkciju, a rezultat je pojačanih tenzija u trgovinskim odnosima SAD i njihovih najvećih trgovinskih partnera, volatilanosti na finansijskim tržištima i usporenju globalnog ekonomskog rasta, ali i neizvjesnosti oko budućnosti Fedove monetarne politike.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Njujorka	JAN	10,0	3,9	11,5
2.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije	JAN	9,0	17,0	9,1
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	DEC	2,5%	2,5%	2,5%
4.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	DEC	-0,8%	-0,6%	0,5%
5.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	DEC	-	1,1%	1,8%
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	DEC	0,2%	0,3%	0,1%
7.	Iskorištenost kapaciteta	DEC	78,5%	78,7%	78,6%
8.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	DEC	0,3%	1,1%	0,1%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	12.JAN	220.000	213.000	216.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR pod uticajem dešavanja u Velikoj Britaniji, objavljivanja nepovoljnih ekonomskih podataka za eurozonu i pozitivnih za SAD, odnosno podataka o snažnom rastu prerađivačkog sektora SAD tokom decembra. Kurs EURUSD je smanjen u tom periodu sa nivoa od 1,1469 na nivo od 1,1363.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice Parlament Velike Britanije je odbacio predloženi sporazum za Brexit, kako je i bilo očekivano. Članovi Parlamenta su glasali sa 432:202 glasa protiv predloženog plana. Razlika od 230 glasova je najveći poraz koji je pretrpjela bilo koja Vlada u Velikoj Britaniji do danas. May je Donjem domu Parlamenta saopštila da neće podnijeti ostavku i pozvala je lidera opozicione partije DUP Corbyna da podnese zahtjev za glasanje o povjerenju sadašnjoj Vladi. Premijerka je prebrodila pokušaje Laburističke partije i njihovog lidera Corbyna da se pokrenu novi generalni izbori, dok su zastupnici glasali sa 325:306 i time odbacili prijedlog da se glasa o nepovjerenju Vladi. Nakon toga je May pozvala lidere svih političkih partija na sastanak na kojem će se raspravljati o načinu daljeg procesuiranja Brexita. Navodno su čelnici suprotnih partija odmah počeli da iznose svoje uslove za zauzimanje učešća u pregovorima sa ciljem da se spasi predložena Brexit strategija. To uključuje i opciju odlaganja Brexita, pa čak i drugi referendum o članstvu u EU. Ukoliko konsenzus ne bude postignut, tada će peta ekonomija u svijetu napustiti EU 29. marta tekuće godine bez sporazuma, ili će biti prisiljena da zaustavi Brexit, uz mogućnost provođenja novih izbora ili čak još jednog referenduma. Premijerka je u više navrata odbijala pozive za nove izbore, te upozorila da bi još jedan referendum (za koji Vlada pretpostavlja da bi trebalo oko jedne godine da se organizuje) bili neželjeni, jer bi potkopali vjeru u demokratiju među 17,4 miliona ljudi koji su glasali za napuštanje EU na referendumu 2016. godine.

Predsjedavajući Konzervativne partije Brandon Lewis je izjavio da Velika Britanija ne treba ostati u sadašnjoj carinskoj uniji, jer je sklapanje međunarodnih sporazuma nakon Brexita prioritet. Časopis The Times je objavio vijest da bi na sastanku predstavnika Vlade i zakonodavaca moglo biti rasprave o punoj carinskoj uniji sa EU, kao i kašnjenju Brexita kroz produženje aktiviranje člana 50. Bivši premijer Velike Britanije Tony Blair je izjavio da je odgađanje Brexita za sada neizbježno, te je dodao da bi napuštanje EU bez sporazuma moglo nanijeti veliku štetu ekonomiji zemlje.

Krajem sedmice premijerka May je obavijestila svoj Kabinet da nema dovoljno nade da će međupartijski razgovori rezultirati djelotvornim planom u odnosu na onaj koji je Parlament prošle sedmice odbio.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
				period
1.	Inflacija (G/G) DEC	2,1%	2,1%	2,3%
2.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G) DEC	3,7%	3,7%	5,3%
3.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G) DEC	2,9%	2,5%	3,0%
4.	Indeks cijena kuća (G/G) NOV	3,0%	2,8%	2,7%
5.	Maloprodaja (G/G) DEC	3,6%	3,0%	3,4%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,89312 na nivo od 0,88291, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2844 na nivo od 1,2872.

JAPAN

Ekonomski analitičari i tržišni učesnici očekuju da će BoJ na sastanku koji se održava 23. januara smanjiti prognoze kretanja stope inflacije u 2019. godini na oko 1%, što je znak pada cijena nafte i smanjenja globalnih ekonomskih prognoza, čime se povećavaju izazovi BoJ za dostizanje ambicioznog cilja inflacije od 2%. Istovremeno, očekuje se da će BoJ zadržati projekcije privrednog rasta, s obzirom na to da su niži troškovi energije i državna potrošnja ublažili uticaj planiranog povećanja poreza na promet. Časopis Nikkei je prošle sedmice objavio vijest da Japan očekuje će već ovog mjeseca ponovo pokrenuti uvoz nafte iz Irana, koji je bio suspendovan pod uticajem sankcija SAD. Nastavak uvoza nafte iz ove zemlje došao je nakon što je Tokiju odobreno izuzeće od sankcija SAD, koje su na snagu stupile u novembru prošle godine.

Guverner BoJ Kuroda je krajem protekle sedmice izjavio da se Japan suočava sa nepredviđenim rizicima u vođenju ekonomske politike, od kojih je najznačajniji starenje populacije. Naime, smanjenje potražnje moglo bi rezultirati niskim kamatnim stopama, te podstaći finansijske institucije na povećanje rizičnih ulaganja. Takođe, Kuroda je odbacio ideju o usvajanju višeg inflatornog cilja, što su pojedini analitičari predložili kao sredstvo za osiguravanje centralnih banaka s dovoljno rezervi za suzbijanje ekonomske krize.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

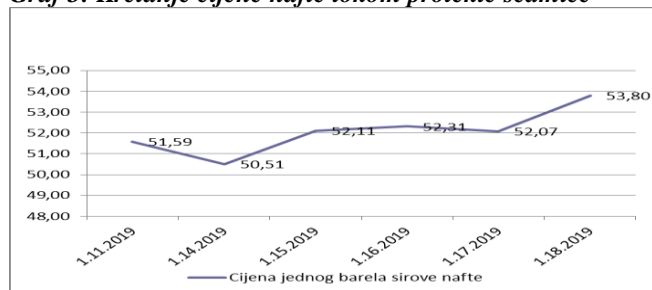
	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
				period
1.	Stopa inflacije (G/G) DEC	0,3%	0,3%	0,8%
2.	Temeljna inflacija (G/G) DEC	0,3%	0,3%	0,3%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) DEC	1,8%	1,5%	2,3%
4.	Monetarni agregat M2 (G/G) DEC	2,4%	2,4%	2,3%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G) DEC	2,1%	2,1%	2,1%
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P DEC	-	-18,3%	-17,0%
7.	Temeljne mašinske porudžbine (G/G) NOV	0,2%	0,8%	4,5%
8.	Indeks uslužnog sektora (M/M) NOV	-0,6%	-0,3%	2,2%
9.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M) NOV	-	1,0%	4,0%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F NOV	-	1,5%	4,2%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 124,44 na nivo od 124,74. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 108,48 na nivo od 109,78.

NAFTA I ZLATO

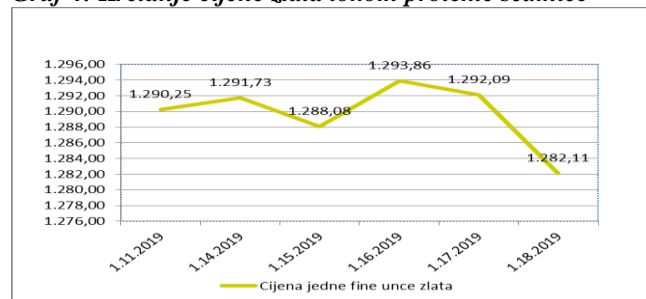
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,59 USD (44,98 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila smanjenje nakon što su objavljeni razočaravajući ekonomski podaci za Kinu, odnosno podaci o značajnom padu kineskog izvoza i uvoza, što povećava zabrinutost zbog usporenja ekonomskog rasta ove zemlje koja je drugi po veličini svjetski potrošač nafte. Međutim, već naredni dan cijena nafte je zabilježila snažan rast, nakon što su kineski zvaničnici najavili uvođenje ekonomski stimulativnih mjera sa ciljem jačanja domaćeg ekonomskog rasta. Doprinos optimizmu dala su i očekivanja da bi predstavnici Kine i SAD mogli postići dogovor o ublažavanju trenutno pooštrenih trgovinskih odnosa, te je Kina najavila da bi mogla povećati obim kupovine nafte iz SAD u vrijednosti od 1 bilion USD. Tokom protekle sedmice objavljen je podatak da su u prethodnoj sedmici američke zalihe nafte smanjenje za 2,7 miliona barela na dnevnom nivou, ali i da je obim proizvodnje nafte u SAD u tom periodu povećan na nivo od približno 12 miliona barela dnevno. Istovremeno je objavljena i informacija da su zemlje članice OPEC-a već tokom septembra smanjile obim proizvodnje nafte za 751.000 barela na dnevnom nivou, u okviru priprema za primjenu sporazuma o smanjenom obimu proizvodnje za 1,2 miliona barela nafte na dnevnom nivou početkom tekućeg mjeseca. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,80 USD (47,35 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.290,25 USD (1.124,99 EUR). Deprecijacija USD je početkom prošle sedmice uticala na povećanje cijene jedne fine unce zlata. Zatvaranje pojedinih institucija federalne administracije SAD zbog nepostizanja dogovora zakonodavaca o budžetu, zabrinutost zbog usporenja ekonomskog rasta na globalnom nivou, kao i neizvjesnosti oko Brexita su tokom protekle sedmice dale doprinos trendu rasta cijene ovog plemenitog metala i spriječile njeno značajno smanjenje. Cijena jedne fine unce zlata se tokom protekle sedmice kretala u relativno uskom rasponu. Već tokom trgovanja u utorak cijena zlata je zabilježila smanjenje, podstaknuta snažnom aprecijacijom USD koja je bila rezultat objavljivanja razočaravajućih indikatora za eurozonu. Tokom trgovanja u srijedu cijena jedne fine unce zlata je bilježila rast, što je predstavljalo reakciju učesnika na tržištima na odbacivanje plana britanskog Parlamenta za izlazak Velike Britanije iz EU, ali je već tokom narednog dana došlo do ublažavanja zabrinutosti oko navedenog, što je uticalo na smanjenje cijene zlata. U petak su objavljeni izuzetno pozitivni ekonomski indikatori za SAD, što je podstaklo aprecijaciju USD i rast tražnje za rizičnijom finansijskom aktivom te uticalo na smanjenje cijene zlata na najniži nivo od početka godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.282,11 USD (1.128,32 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.